

عادل تبریزی، فیلم ساز مشهدی، در نشست انتقال تجربه با انتقاد از مطالعه نداشتن هنرجویان و دانشجویان رشته سینما بیان کرد

شور و شوق آموختن در سینما رنگ باخته است

ریحانه موسوی

نشست انتقال تجربه با حضور عادل تبریزی، کارگردان سریال «اجل معلق» و سید محمد مداح حسینی، رئیس انجمن سینمای جوانان مشهد، در پردیس سینمایی هویزه مشهد برگزار شد. در این نشست که به همت انجمن سینمای جوانان خراسان رضوی و پردیس سینما هویزه، برگزار شد، عادل تبریزی تجربه ها و چالش های خود در فیلم سازی را با جوانان علاقه مند به سینما در میان گذاشت و باصبر و حوصله به سؤالات تک تک آن ها پاسخ داد.

- «اجل معلق» با پژوهش شکل گرفت

این کارگردان درباره سریال «اجل معلق» با اشاره به بازخورد های گسترده مخاطبان نسبت به آن بیان کرد: این سریال اکنون بسیار دیده می شود و بازخورد قابل توجهی از سوی مردم دریافت کرده ام. بدون شک بخشی از این موفقیت به پیش زمینه مطالعاتی و پژوهشی من بازمی گردد. زمانی که این پروژه به من پیشنهاد شد، تصمیم گرفتم برنامه های زندگی ام را تغییر دهم؛ به مدت چهار ماه در خانه ماندم و فقط «ساعت خوش» را تماشا کردم و یک کار پژوهشی جدی درباره این برنامه انجام دادم. تبریزی با اشاره به تأثیر برنامه «ساعت خوش» در تاریخ تلویزیون پس از انقلاب اسلامی بیان کرد: «ساعت خوش» توانست سه بازیگر را با مشروطیت و محبوبیت بسیار بالا به جامعه معرفی کند؛ نصرا... رادش، رضا عطاران و ارژنگ امیرفضلی.

این برنامه، به معنای واقعی کلمه، یک انقلاب در تلویزیون ایران بود. شناخت تاریخی من از «ساعت خوش» به شکل مستقیم در روند تولید «اجل معلق» تأثیر گذاشت. شک نکنید اگر کارگردان دیگری جای من بود و این پیش زمینه را نداشت، احتمالا خروجی کار متفاوت می شد.

● کاشن شور و هیجان در سینما عادل تبریزی در این نشست از چالش ها، موانع و فرصت های پیش روی فیلم سازان جوان سخن گفت و افزود؛ شور و هیجان در فضای سینما مانند بسیاری از پدیده ها کم شده و به صورت تک بعدی درآمده است؛ برای مثال، ممکن است ۱۰ سال پیش زمانی که با دوستی بیرون می رفتید، لذت بیشتری را نسبت به امروز تجربه می کردید. «۱۰ سال پیش، امار ازدواج بیشتر بود و خانواده ها با آزارش و آسایش بیشتری زندگی می کردند. در مجموع شور و حال بهتری در زندگی فردی و اجتماعی مردم وجود داشت.

وی معتقد است شور و شوق نسبت به سینما، در ۹۰ درصد هنرجویان و دانشجویان این رشته رنگ باخته است. تبریزی در این زمینه توضیح داد؛ این سخن را با اطمینان و براساس تجربه شخصی خود بیان می کنم، چرا که به مدت ۱۰ سال مدرس انجمن سینمای جوانان بوده ام و به طور مداوم

با نسل جدید در ارتباطم و با تمامی دانشگاه های علمی کاربردی تهران و دانشگاه سینما و تئاتر در تماس مستقیم هستم.

● غفلت هنرجویان از آثار شاخص سینمای ایران این کارگردان غفلت از آثار شاخص سینمای ایران را نقطه ضعفی بزرگ دانست و بیان کرد؛ وقتی از فیلم هایی مانند «برده آخر» ساخته واروز کریم مسیحی، «دندان مار» از مسعود کیمیایی، «نار و نی» به کارگردانی سعید ابراهیمی فر، «تاراج» ساخته ایرج قادری یا «نگرس» به کارگردانی رخشان بنی اعتماد صحبت می کنم و می بینم که بسیاری با یک اتفاق فاجعه بار روبه رو هستیم. وی دلیل استفاده واژه «فاجعه» را تلنگری برای کسانی دانست، که مدعی اند به صورت جدی به سینما و بازگری علاقه مند هستند. تبریزی ادامه داد؛ شور و هیجان نسبت به سینما، و حتی میل به فعالیت حرفه ای در آن، بدون داشتن نگاه تاریخی و تحلیلی، بی معناست. اگر کسی بخواهد در سینمای ایران بازیگریا کارگردان شود به صورت جدی در این حوزه بماند، در گام نخست باید این شور و هیجان را از مسیر شناخت ریشه ها و آثار مهم این سینما دنبال کند. وی با طرح این سؤالات که «چگونه ممکن است کسی شاهکار هایی را که در زمان خود سقف سینمای ایران را لمس کرده اند؟» اذعان کرد؛ بدون شناخت سیر تاریخی بازیگری زن در سینمای ایران، اساسانی توان نگاهی عمیق و حرفه ای به این هنر داشت. وی با تأکید بر لزوم نگاه تحلیلی و تاریخی به

سینما باز هم پرسشی مبنی بر اینکه «چطور ممکن است پسری بگوید عاشق بازیگری است، اما نام هایی، چون هادی اسلامی یا فرامرز صدیقی برایش نا آشنا باشد؟» مطرح کرد؛ گفت؛ موارد فوق برای این است که بدانیم از کجا آمده ایم، در کجای مسیر ایستاده ایم و به کجا می خواهیم برویم.

تبریزی آگاهی در علاقه مندی به سینما را امری مهم برشمرد و بیان کرد؛ اگر شور و هیجان نسبت به سینما، آگاهانه و مبتنی بر شناخت باشد، این اشتیاق می تواند به یک دستاورد ماندگار و یک موتور محرک در تمام مراحل زندگی تبدیل شود.

چنین هنجانی صرفا احساسی گذرا نیست؛ بلکه با فیلم دیدن، تحلیل و فهم عمیق، به نیرویی پایدار بدل می شود که فرد را در هر سن و شرایطی به پیش می برد. این کارگردان در ادامه از تجربه همکاری خود با دو کارگردان بزرگ سینمای ایران گفت و در این باره بیان کرد؛ زمانی که در کنار زنده یاد داریوش مهرجویی و مسعود کیمیایی به عنوان دستیار کارگردان حضور داشتم، دیدم که چگونه عشق به سینما در رفتار و نگاه آنان متجلی است. به ویژه وقتی سر صحنه فیلمی از مهرجویی حضور داشتم، او با شور و شوقی کودکانه صحنه ها می چید، با بازیگران صحبت می کرد و برای هر پلان، جان می گذاشت. گویی کودکی هشت ساله است که در حال ساختن جهانی تازه است. این شور، نه تنها

عکس: محمدحسین ابراهیمی/شوراز

در دوران جوانی، بلکه حتی در سال های پایانی عمر او نیز در وجودش شعله ور بود.

- اهمیت دانستن تاریخ سینما

وی مطالعه تاریخ سینما را کاری مهم تلقی کرد و گفت؛ مسیر این افراد نشان می دهد موفقیت در عرصه سینما، الزامایه سن پایین یا شروع زود هنگام واپسته نیست، بلکه به عمق شناخت، پایداری و عشق واقعی به سینما بستگی دارد. برای مثال، داریوش ارجمند نخستین بار در سن ۴۴ سالگی جلوی دوربین رفت و به عنوان یک بازیگر سینما شناخته شد. باید از خود پرسید که او پیش از آن کجا بوده و چه کرده است؟ چه مسیری طی شده تا در آن سن، به چنین جایگاهی برسد؟ یا

رضا کیانیان، نخستین فیلم سینمایی اش را در ۳۹ سالگی بازی کرد و با فیلم «وسوسه های زمین» ظاهر شد و پس از آن در «پاتال» و «آرزوهای کوچک» بازی کرد. این ها صرفا نکاتی درباره سن نیستند، بلکه نکاتی تاریخی اند؛ نشانه هایی از شناخت و پختگی هنری. این فیلم ساز یکی از رازهای موفقیت افرادی را که در نظام تولیدی سینمای ایران به درستی مسیر پیشرفت را طی می کنند، بر خوردار ی از شناختی آگاهانه و عمیق نسبت به تاریخ سینما دانست و گفت؛ این نکته صرفا یک تئوری نیست، بلکه تجربه زیسته کسانی است که امروز در چرخه حرفه ای سینما حضور فعال دارند. تبریزی برای نشان دادن اهمیت تاریخ سینما با مثالی از حامد بهداد چنین گفت؛ در دوران سریال «نازنجی پوش» که حامد بهداد یکی از مهم ترین، پرکارترین و درخشان ترین چهره های سینمای ایران بود و جایگاه خاصی جلوی دوربین داشت، در یکی از دیدارهایمان به من گفت؛ «می خواهم برای خودم یک معلم شخصی بگیرم که تاریخ سینما را به صورت تحلیلی به من آموزش بدهد؛ به نظرت چه کسی را پیشنهاد می کنی؟» من

اخبار هنری مشهد

درخشش عکاسان مشهدی در جشنواره «لیخند و شادی»

در نخستین جشنواره عکس «لیخند و شادی» که با هدف ترویج نشاط اجتماعی و امیدآفرینی در شرایط کنونی کشور برگزار شد، عکاسان حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی موفق به کسب رتبه های برتر شدند. این جشنواره که از ۳۱ خرداد تا ۴ تیر ماه جاری در نگارخانه

«جهان اسلام» واقع در مجتمع امام رضا(ع) پارک ملت مشهد برگزار شد، میزبان ۱۰۰ اثر برتر از سراسر کشور بود. در این میان، عکاسان باتوق عکس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی با ارائه آثار برجسته، خوش درخشیدند. قدیر وقاری شورجه، مسئول واحد عکس این حوزه هنری، با سه اثر منتخب موفق به کسب رتبه سوم این جشنواره شد. همچنین دیگر عکاسان این مجموعه شامل ارغوان رضایی با چهار اثر، رضا رادپور با دو اثر، حامد فلاح و الهام شایسته هر کدام با یک و دو اثر، در جمع آثار منتخب جشنواره قرار گرفتند.

چارشوق هنر

جمال اجلائی، بازیگر سینما درگذشت

جمال اجلائی، بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون، ۸ تیرماه پس از یک دوره بیماری در سن ۷۸ سالگی درگذشت. او در فیلم هایی، چون «تابو»، «گینس»، «آرایش غلیظ»، «بباد در علفزار می پیچد»، «آبی»، «مدرسه پیرمردها، «تمام وسوسه های زمین» و «عاشق

کوچک» بازی کرده است. بازی او در نقش یک پزشک معنادار در فیلم «آرایش غلیظ» در سال ۹۲ مورد تحسین و توجه قرار گرفت. همچنین از سریال هایی که او بازی کرده است می توان به «دور دست ها»، «خط»، «توطئه فامیلی»، «برای آخرین بار»، «پیدا-پنهان» و «مسافره» اشاره کرد. جمال اجلائی در سال ۱۳۹۷ بعد از اینکه دوسال به خاطر درمان بیماری از کار دور مانده بود، در سریال های «سر دلبران» و «سریاز» و فیلم سینمایی «دم سرخ ها» حضور یافت و به بازیگری بازگشت.

درنگ

پخش سریال های جدید تلویزیون در محرم ۱۴۰۴

هر سال با رسیدن ایام محرم و عزاداری، تلویزیون سه سریال جدید را برای این شب های محرم در نظر گرفته است. علاوه بر این سریال ها، پخش رویتن برنامه های مناسبتی نیز همچنان ادامه دارد.

- «جایی برای همه»/ شبکه ۲

امسال تلویزیون برای دهه اول محرم، مینی سریال هایی را در نظر گرفته است که به نظر ردیای کارگردانان جدید و جوان در آن دیده می شود. یکی از این سریال ها، مجموعه اپیزودیک «جایی برای همه» به تهیه کنندگی یاسر فریادرس، قاسم قاسمی و امین شجاعی و تولید شده در خانه تولیدات جوان «آرمان» – مرکز سیمرغ صدا و سیماست که پخش خود را از ششم تیر شروع کرده و از آنتن شبکه ۲ پخش می شود. این مجموعه یازده قسمتی با ساختاری داستانی و مستند، در هر قسمت آیین ها و فرهنگ عزاداری مردم ایران را در اقوام و استان های مختلف، روایت می کند. تصویربرداری این مجموعه در استان های مازندران، البرز، یزد، تهران، خراسان رضوی و کرمان انجام شده است.

- «آلا»/ شبکه ۳

«آلا» به کارگردانی شکیل مظفری و تهیه کنندگی مصطفی علمی فرد و با نویسندگی امیرعباس پیام و سمانه نامدار از دیگر سریال هایی است که با محور فرزندپروری پخش می شود. این سریال در هر قسمت خود داستان مستقلی دارد که از شبکه ۳ روی آنتن می رود. داریوش فرهنگ، سام قریبیان، نیلوفر کوخانی، نفیسه روشن، کنه خداشناس، ویدا جوان، بیتا سحرخیز و... از بازیگران اصلی سریال «آلا» هستند. سالار عقیلی خواننده تیتراژ پایانی این سریال است.

- «یکی از ما»/ شبکه ۵

از دیگر مینی سریال هایی که در این ایام پخش می شود، سریال «یکی از ما» باطراحی و تهیه کنندگی سعید صفری ساخته شده و تلاش کرده است تا هر قسمت توسط یک کارگردان جوان کارگردانی شود. تمامی قسمت های نمایشی این مجموعه در شهرستان ها و بافت روستایی ایران و خارج از تهران تصویربرداری شده است. داستان های سریال در رابطه با مبلغانی است که با حضور فعال در دل مناطق مختلف کشور، تحولات و اقدامات مثبت و مفیدی در زندگی مردم محل ایجاد کرده اند. این مجموعه هر شب ساعت ۲۳ از شبکه تهران پخش می شود.

- «عاشورا»/ شبکه یک

شبکه یک هم برای این ایام سریال «عاشورا» را در نظر گرفته که روی آنتن برود. سریالی به کارگردانی هادی حجازی فر که نسخه سینمایی آن در جشنواره فجر رونمایی شده بود و حالا تکرار مینی سریال روی آنتن شبکه یک خواهد رفت. باید دید با پایان دهه اول محرم، تلویزیون چه سریال های دیگری را برای آنتن شبکه های خود در نظر گرفته است.

- پخش ۲ سریال ایرانی در پاکستان و عراق

در این روزها، دوسریال ایرانی با دویله در شبکه های عراقی واردوزبان پاکستان پخش می شود. سریال تلویزیونی «عشق کوفی» به کارگردانی حسن آخوندپور و نویسندگی مشترک فائزه یارمحمدی و یزدان محمد کاظمی، هم زمان با آغاز ماه محرم در شبکه العراقیه پخش می شود. این سریال ایرانی با روایتی درام از وقایع سال ۶۱ هجری قمری، هر شب ساعت ۱۰ به وقت عراق روی آنتن می رود. از جمله بازیگران این مجموعه می توان به لعیا زنگنه، نادر سلیمانی، سعید شریف، شبنم قربانی، حسین سلیمانی، سوگل طهماسبی، نادر فلاح، مهسا مهجور، مریم کابوایی و سید جواد هاشمی اشاره کرد. هم زمان با آغاز ماه محرم مجموعه تله تئاتر «کاتب اعظم» محصول مرکز سریال سوره به نویسندگی و کارگردانی هنری مهدی غفوری و کارگردانی تلویزیونی علی عبادی برای اردوزبان ها عرضه شد. این سریال تاریخی به نازکی به زبان اردو دوبله شد و در پلتفرم «نگاه تی وی» (Negahtv.com) در پاکستان پخش خود را آغاز کرد. این تله تئاتر هفت قسمتی با اقتباسی از کتاب «اعترافات کاتب کشته شده» نوشته ساسان ناطق از انتشارات سوره مهر، روایت اتفاقات شب تا عصر عاشورا از خیمه دشمن است.

شنبه ۲ خرداد ۱۴۰۴
شماره ۲۰۲۲

۱۱

